

SAMUEL R. DELANY

NOVA

„Iată (cel puțin) câteva moduri în care se poate citi *Nova*: ca o aventură interstelară dinamică și cu priză la public; ca un arhetip mistic/o alegorie mitică (în care cărțile de Tarot și Sfântul Graal apar ca simboluri centrale); ca un mit modern spus în jargonul SF...”

Judith Merrill, *The Magazine of Fantasy and Science Fiction*

„Samuel R. Delany este cel mai interesant autor anglo-saxon de science-fiction al zilelor noastre.”

Gerald Jonas, *The New York Times Book Review*

„Una dintre cele mai complexe și pe deplin reușite descrieri ale unei societăți interstelare.”

Norman Spinrad, *Science Fiction Times*

„Unele dintre scrierile lui Delany au devenit piese de rezistență în istoria literaturii science-fiction. *Nova* descrie o lume în care oamenii se pot conecta direct la computere, o mostră a ceea ce se va numi *cyberpunk*.”

The New Yorker

„*Nova* se citește ca un *Moby Dick* cu efecte speciale!”

Roger Sale, *Time*

SAMUEL R. DELANY

NOVA

Traducere din limba engleză
de Horia Cocoș

 PALADIN

Pentru Bernard și Iva Kay

Capitolul 1

Dragon, Triton, Hell³, 3172

— Hei, Șoarece! Delectează-ne cu ceva, strigă de la bar unul dintre mecanici.

— Încă nu te-ai îmbarcat pe nicio navă? îl dojeni colegul lui. Îți va rugini de tot coloana vertebrală. Vino aici și fă-ne un număr.

Șoarecele încetă să-și mai plimbe degetul în jurul gurii paharului. Deși voise să spună „nu”, îi ieși un „da”. După care se încruntă.

Mecanicii se încruntară și ei.

Era un om în vârstă.

Era un om puternic.

În timp ce Șoarecele își trase mâna spre marginea mesei, epava umană înaintă împleticindu-se. Șoldul i se lovi de tejghea. Degetele lungi i se izbiră de piciorul unui scaun; scaunul dansă pe dale.

În vârstă. Puternic. Al treilea lucru pe care îl remarcă Șoarecele: Orb.

Se bălăngăni în fața mesei. Mâna îi țâșni în sus; unghiile galbene loviră obrazul Șoarecelui. (Picioarele Păianjenului?)

— Tu, băiete...

Șoarecele se holbă la perlele din spatele pleoapelor aspre ce clipeau.

— Tu, băiete. Știi cum a fost?

„Cu siguranță e orb”, își zise. „Se mișcă precum un orb. Capul i se înclină înainte. Iar ochii...”

Bătrânul excentric făcu un gest larg cu mâna, prinse un scaun și-l trase spre el. Scaunul scârțâi când bărbatul se așeză.

— Știi cum arăta, cum se simțea, cum mirosea? Știi?

Șoarecele dădu din cap; degetele îi atingeau ușor obrazul.

— Plecam de acolo, băiete, cu trei sute de stele ale Pleiadelor strălucind ca o mare de lapte diamantat în stânga noastră și un întuneric nesfârșit în dreapta. Nava eram eu; eu eram nava. Cu racordurile astea – zise el și își lovi ușor de masă inserțiile din încheieturile mâinii: *clac* – am fost fixat în proiectorul cu rotor.

Barba nerasă ce-i acoperea obrajii se mișca în sus și-n jos în timp ce bărbatul vorbea.

— După aceea, din întuneric a apărut o lumină! S-a întins spre noi, a pus stăpânire pe ochii noștri în timp ce stăteam în cabinele de control și n-a vrut să le mai dea drumul. Era ca și cum întregul univers fusese sfâșiat, iar ziua dădea năvală. Nu doream să decuplez impulsurile senzoriale. Nu doream să mă uit în altă parte. Toate culorile pe care ți le puteai imagina erau acolo, pătând întunericul universului. Și în cele din urmă, am simțit undele de șoc: pereții vibrau! Câmpurile de inductanță magnetică oscilau deasupra navei noastre. Ne-au zguduit atât de rău, încât aproape ne-am dezmembrat bucată cu bucată. Dar deja era prea târziu. Eram orb.

Bărbatul se așeză înapoi pe scaun.

— Sunt orb, băiete. Dar orbirea mea este ciudată: te pot vedea. Sunt surd, dar dacă îmi vorbești pot înțelege cea mai mare parte a cuvintelor pe care mi le spui. Toate terminațiile olfactive sunt moarte, la fel și papilele gustative.

Își așeză palma direct pe obrazul Șoarecelui.

— Nu îți simt fața. Multe dintre terminațiile nervilor tactili au fost de asemenea distruse. Ai fața netedă sau țepoasă și noduroasă ca a mea?

Începu să râdă, și i se puteau vedea dinții galbeni înfiți în gingiile roșii.

— Dan e orb într-un mod ciudat, spuse el, iar mâna îi alunecă în jos, spre vesta celuilalt, apucându-l de șireturi. Da, într-un mod ciudat. Pentru mulți oameni orbirea înseamnă întuneric. Eu, în schimb, am un foc ce-mi arde ochii. Văd în mintea mea acea stea care s-a prăbușit, în timp ce tectumul meu scurtcircuitat sare, țopăie, scânteiază. E ca și când lumina intensă mi-a stimulat încontinuu conurile și bastonașele din retină, a făcut ghem un curcubeu și mi l-a îndesat în orbite. Asta e ceea ce văd acum. Așa cum îmi apari, abia conturat aici, bine definit dincolo, o fantomă expusă prea mult la lumină, atât de departe de mine. Cine ești?

— Ponthicos, răspunse Șoarecele.

Vocea lui suna ca și când ar fi călcat pe lână amestecată cu nisip, scrâșnită.

— Ponthicos Provechi.

Fața lui Dan se schimonosi.

— Numele tău este... Cum ai spus? Îmi crapă capul. Parcă aș avea în urechi un cor ce nu încetează să-mi urle în țeastă douăzeci și șase de ore pe zi. Sinapsele transmit doar interferențe, zgomotul acelei morți prin care steaua trece neconținut de atunci. Abia îți pot distinge glasul, care se aude ca ecoul unui cuvânt strigat de la o sută de metri.

Dan tuși, apoi se reachează greoi pe scaun.

— De unde ești? Întrebă el și se șterse la gură.

— De aici, din Dragon, spuse Șoarecele. De pe Pământ.

— De pe Pământ? De unde? Din America? Vii dintr-o casă mică și albă, de pe o stradă flancată de copaci, cu o bicicletă în garaj?

„Da, desigur“, își zise Șoarecele. „Orb, iar pe deasupra și surd.“ Șoarecele vorbea bine, dar nu încercase niciodată să-și corecteze accentul.

— Eu în schimb sunt din Australia, zise bărbatul. Am crescut într-o casă albă. Am trăit chiar lângă Melbourne. Erau și copaci. Am avut o bicicletă. Dar asta s-a întâmplat cu mulți ani în urmă. Cu mulți ani în urmă, nu-i așa, băiete? Cunoști Australia, de pe Pământ?

— Am trecut pe acolo, zise Șoarecele și se foi jenat pe scaun, gândindu-se cum să o ștergă.

— Da, așa a fost. Dar tu nu știi, băiete! Nu îți dai seama ce înseamnă să orbeci tot restul vieții tale cu o novă înfipită în creier, amintindu-ți de Melbourne, amintindu-ți de bicicletă. Cum spuneai că te cheamă?

Șoarecele se uită spre stânga la geam, spre dreapta la ușă.

— Nu-mi amintesc. Zgomotul acelei stele șterge totul.

Mecanicii, care până atunci ascultaseră, se întoarseră la bar.

— Nu-mi mai amintesc nimic.

La altă masă, o femeie cu păr negru își relua jocul de cărți alături de însoțitorul ei blond.

— Of, am fost trimis la doctori! Spuneau că dacă îmi taie nervii, pe cei optici și pe cei aurali, dacă îi scot din creier, zgomotul, lumina ar putea înceta! *Ar putea?*

Își duse mâinile la față și continuă:

— Cât despre umbrele pe care le văd acum, ar dispărea și ele. Numele tău? Care e numele tău?

Șoarecele avea cuvintele gata pregătite, împreună cu „vă rog să mă scuzați, dar trebuie să plec“.

Însă Dan tuși, apoi își duse mâinile la urechi.

— Ahhh! Aia a fost o misiune pentru porci, o misiune pentru câini, o misiune pentru muște. Nava se numea *Roc*, iar eu eram cyborgul competent al căpitanului Lorq Von Ray. El ne-a dus – zise Dan, aplecându-se peste masă – atât de aproape – degetul lui mare atinse ușor arătătorul – *atât* de

aproape de iad. Și ne-a adus înapoi. Îl poți blestema, poți blestema și illyrionul pentru asta, băiete, indiferent cine ești. Indiferent de unde ești!

Dan răcni și își dădu capul pe spate, apoi își puse repede mâinile pe masă.

Barmanul se uită la ei. Cineva îi făcu semn să-i aducă ceva de băut. Își strânse buzele, dar se întoarse, dând din cap.

— Durere, zise și își lăsă bărbia în jos. După ce ai trăit destul cu ea, nu mai este durere. E altceva. Lorq Von Ray e nebun! Ne-a dus cât a putut de aproape de moarte. Acum m-a abandonat, nouă zecimi din mine un cadavru, aici, la marginea sistemului solar. Și unde s-a dus...

Dan răsufla greu. Ceva i se mișca în plămâni.

— Unde să meargă acum orbul Dan?

Dintr-odată, se apucă de marginile mesei.

— Unde să meargă acum Dan?

Paharul Șoarecelui se răsturnă și se făcu țândări pe podea.

— Tu să-mi spui!

Bărbatul scutură din nou masa.

Barmanul venea spre ei.

Dan se ridică în picioare, răsturnând scaunul, și își frecă ochii cu pumnii. Mai făcu doi pași nesiguri prin lumina soarelui ce cădea pe podea. Încă doi pași. Aceștia lăsară urme lungi, maronii.

Femeia cu păr negru își ținu respirația. Bărbatul blond strânse cărțile.

Unul dintre mecanici porni înainte, dar celălalt îl prinse de braț.

Pumnii lui Dan loviră ușa batantă. Bărbatul se făcu nevăzut.

Șoarecele privi în jur. Un alt pahar căzu pe piatră, dar mai puțin zgomotos. Barmanul cuplă aspiratorul de încheietura mâinii, iar dispozitivul începu să șuiere peste murdărie și peste cioburile pătate de sânge.

— Mai vrei ceva de băut?

— Nu, zise Șoarecele, iar vocea îi şuieră ușor din laringele distrus. Nu, am terminat. Cine era individul?

— Un fost cyborg conectat al navei *Roc*. De-o săptămână ne face probleme. Din multe locuri era dat afară de cum intra pe ușă. Cum se face că nu reușești să te îmbarci?

— Nu am fost niciodată într-o misiune spațială, șopti Șoarecele cu vocea lui aspră. Abia mi-am luat certificatul acum doi ani. Până acum, am fost angajat de o mică firmă de transport ce opera în interiorul sistemului solar pe ruta triunghiulară.

— Ți-aș putea da o mulțime de sfaturi, zise barmanul și decuplă aspiratorul de racordul din încheietura mâinii. Dar n-o voi face. Ashton Clark să fie cu tine.

Rânji și se-ntoarse în spatele barului.

Șoarecele nu se simțea în largul lui. Își prinse breteaua de piele de pe umăr cu unul dintre degetele lui mari și negre și porni spre ușă.

— Hei, Șoarece, vino încoace! Cântă-ne ceva...

Ușa se-nchise după el.

Soarele micșorat proiecta pe munți raze aurii zimțate. Neptun, uriaș pe cer, revărsa pe câmpie o lumină pestriță. Navele spațiale se înălțau în hangarele de reparații aflate la o depărtare de un kilometru.

Șoarecele porni spre șirurile de baruri, hoteluri și restaurante ieftine. Fără lucru și deprimat, își pierdea timpul în cele mai multe dintre ele. Cânta pentru un loc la o masă, dormea într-un colț al dormitorului cuiva, când era adus pentru a asigura distracția la petrecerile care țineau toată noaptea. Nu asta scria pe certificatul lui că ar trebui să facă. Nu asta își dorea el.

Se întoarse spre pasarela ce înconjura Hell³.

Pentru a face suprafața locuibilă, Comisia din Dragon instalase furnale de illyrion pentru a topi miezul satelitului. Cu o temperatură la suprafață ușor tomnatică, atmosfera era

generată spontan din roci. O ionosferă artificială o menținea stabilă. Celelalte forme de manifestare ale miezului recent topit erau reprezentate de Hell¹ până la Hell⁵² – crevase vulcanice care se formaseră în scoarța satelitului. Hell³ avea o lățime de circa nouăzeci de metri, o adâncime de două ori mai mare (un vierme incandescent se cocea pe fundul ei) și o lungime de peste unsprezece kilometri. Canionul pâlpâia și fumea în lumina palidă a nopții.

În timp ce Șoarecele se plimba în apropierea abisului, aerul cald îi mângâia obrajii. Se gândea la Dan cel orb. Se gândea la noaptea de dincolo de Pluto, de dincolo de marginea stelelor cunoscute sub denumirea de Dragon. Și îi era frică. Pipăi sacul de piele pe care-l ținea într-o parte.

Dragon, Pământ, Istanbul, 3164

Șoarecele furase acel sac pe vremea când avea zece ani. Conținea ceea ce el avea să iubească cel mai mult.

Înspăimântat, a fugit printre standurile cu muzică înșirate dedesubtul bolților albe și a luat-o în jos, printre chioșcurile urât mirositoare a piele întoarsă. Și-a strâns sacul la piept, a sărit peste o cutie cu pipe din spumă-de-mare care s-a rupt, împrăștiindu-și conținutul pe pietrele prăfuite, apoi a trecut printr-un alt portic arcuit, și, pe o distanță de douăzeci de metri, a țâșnit prin mulțimea ce hoinărea pe Aleea de Aur, unde vitrinele îmbrăcate în catifea prindeau viață în sclipirea luminii și a aurului. Mai că a călcat în picioare un băiat care căra o tavă mare cu pahare de ceai și cești de cafea. Șoarecele l-a evitat, dar tava a început să se zdruncine; paharele de ceai și ceștile de cafea s-au clătinat, dar nu s-a vărsat nimic. Șoarecele a continuat să fugă.

O altă cotitură l-a adus pe lângă un munte de conduri brodați.

Noroiul i-a țâșnit de sub picioare când pantofii lui de pânză au călcat pe pavajul distrus. S-a oprit cu răsuflarea tăiată și s-a uitat în sus.

Nu mai erau bolți. O ploaie mărunță cădea printre clădiri. A strâns sacul mai bine, și-a șters fața udă cu dosul palmei și a pornit în sus pe strada șerpuită.

Turnul Ars al lui Constantin, putrezit, nervurat și negru, se proiecta spre cer, din parcare. Când a ajuns pe strada principală, s-a văzut înconjurat de oameni, picioarele lor împrôscând stratul subțire de noroi ce acoperea pietrele. Sacul din piele i se umezise pe trup.

Vreme bună? Ar fi rupt-o la fugă pe scurtătură, pe străzile lăturalnice. În schimb, a continuat să meargă pe strada principală intenționând să-și piardă urma luând monoraiul. Și-a croit drum printre oameni de afaceri, elevi și hamali.

Un vehicul a huruit pe pavaj. Șoarecele a riscat și a făcut un salt pe scara lui galbenă. Conducătorul a rânjit – o semi-lună împetrițată cu aur pe o față oacheșă – și i-a permis să stea acolo.

După zece minute, cu inima încă bătându-i nebunește, Șoarecele și-a luat avânt de pe scară și s-a adăpostit în curtea Noii Moschei. Sub picăturile de ploaie, câțiva oameni își spălau picioarele în bazinele de piatră de lângă perete. Două femei și-au făcut apariția prin ușa batantă de la intrare, și-au recuperat pantofii și au pornit în jos pe treptele sclipitoare, grăbindu-se prin ploaie.

Odată, Șoarecele l-a întrebat pe Leo când a fost construită Noua Moschee. Pescarul din Federația Pleiadelor, ce umbla întotdeauna cu un picior descălțat, s-a scărpinat în părul blond și des, în timp ce se holba la zidurile fumurii care se înălțau spre domurile și minaretele ascuțite.

— Acum o mie de ani a fost. Dar numai o presupunere este.

Șoarecele îl căuta pe Leo.

A fugit afară din curte și a continuat să alerge ocolind camioanele, mașinile, vehiculele de închiriat și troleibuzele ce se înghesuiau la intrarea pe pod. Pe trecerea de pietoni, sub un felinar stradal, a intrat pe o poartă de fier și a grăbit pasul pe scări în jos. Ambarcațiunile mici se ciocneau laolaltă în apa nămolosă. Dincolo de șalupe, apele de culoarea muștarului ale Cornului de Aur se înălțau și coborau în jurul pilonilor și al docurilor unde erau ancorate navele cu aripi portante. Dincolo de gura Cornului, peste Bosfor, norii se risipiseră.

Razele de soare se strecurau printre ei și luminau valurile de siaj ale unui feribot ce despica apele în drumul său spre alt continent. Șoarecele s-a oprit pe trepte pentru a se uita la strâmtoarea ce scânteia străbătută de tot mai multă lumină.

Ferestrele din Asia cețoasă reflectau lumina pe zidurile de culoarea nisipului. Acesta nu era decât începutul aceluși fenomen care îi făcuse pe greci, cu două mii de ani înainte, să denumească partea asiatică a orașului Crisopolis – Orașul de Aur. Astăzi se numea Uskudar.

– Hei, Șoarece! l-a strigat Leo de pe puntea roșie, care se balansa.

Leo construise un paravan de pânză deasupra bărcii sale, instalase mese de lemn și pusese butoaie în jurul lor în loc de scaune. Un ulei negru fierbea într-un cazan încălzit de un generator vechi, încrustat cu vaselină. Lângă el, pe o pelerină de ploaie galbenă, era un morman de pește. Branhiile le fuseseră prinse în jurul fălcilor inferioare, astfel încât fiecare pește avea o floare sângerie la nivelul capului.

– Hei, Șoarece, ce e aia?

Când vremea era mai bună, pescarii, docherii și hamalii mâncau acolo. Șoarecele s-a cățărat peste balustradă când Leo a aruncat doi pești în cazan. Uleiul a erupt într-o spumă gălbuie.

– Am făcut rost de chestia aia despre care vorbeai. Am pus mâna pe ea... Mai exact, cred că e chiar lucrul despre care mi-ai povestit.